

Denet Duyuru

KALDIRILAN VERGİ İADESİNİN YERİNE GETİRİLEN ASGARI GEÇİM İNDİRİMİNE İLİŞKİN TEBLİĞ TASLAĞI YAYIMLANDI

Bilindiği gibi, Gelir Vergisi Kanunu'nda 5615 sayılı Kanun'la yapılan değişikliklerle ücretlilerde vergi iadesi uygulaması kaldırılarak yerine 1.1.2008 tarihinden geçerli olmak üzere asgari geçim indirimi uygulaması getirilmiştir. Asgari geçim indirimi, geçerli asgari ücretin mükellefin kendisi için %50'si, herhangi bir geliri olmayan eşi için %10'u ve ilk iki çocuk için %7,5 diğer çocuklar için ise %5'i olmak üzere hesaplanan asgari geçim indirimi üzerinden %15 oranı esas alınarak bulunan tutarın, hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilmek suretiyle uygulanacaktır.

Asgari geçim indiriminin uygulama dönemleri ve mahsup şekli ile diğer hususlara ilişkin usul ve esasların Maliye Bakanlığı'nca belirleneceği öngörülmüştür. Bakanlık bu yetkisine istinaden ekte bilgilerinize sunulan 265 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğ Taslağı'nı kamuoyunun değerlendirmesine açmıştır.

Taslakla ilgili çalışmalar devam ettiğinden, taslakla ilgili görüş ve önerilerinizi doğrudan Gelir İdaresi yetkilisinin sdemirbas@gelirler.gov.tr adresine gönderebileceğiniz gibi BDO DENET'e de aktarabilirsiniz.

Saygılarımızla.

“265 SERİ NO'LU GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞ TASLAĞI

1. Giriş

5615 sayılı Kanunla 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda yapılan değişiklikler sonucu vergi sistemine giren gerçek ücretlerin vergilendirilmesinde asgarî geçim indirimi uygulaması ile ilgili açıklama ve düzenlemeler bu Tebliğin konusunu oluşturmaktadır.

2. Yasal Düzenleme

5615 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun⁽¹⁾ 2 nci maddesi ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mülga 32 nci maddesi 01/01/2008 tarihinden geçerli olmak üzere başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"Asgari geçim indirimi

Madde 32- Ücretin gerçek usûlde vergilendirilmesinde asgarî geçim indirimi uygulanır.

Asgarî geçim indirimi; ücretin elde edildiği takvim yılı başında geçerli olan ve sanayi kesiminde çalışan 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgarî ücretin yıllık brüt tutarının; mükellefin kendisi için % 50'si, çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eşi için % 10'u, çocukların her biri için ayrı ayrı olmak üzere; ilk iki çocuk için % 7,5 diğer çocuklar için % 5'idir. Gelirin kısmî döneme ait olması halinde, ay kesirleri tam ay sayılmak suretiyle bu süreye isabet eden indirim tutarları esas alınır. Asgarî geçim indirimi, bu fıkra göre belirlenen tutar ile 103 üncü maddedeki gelir vergisi tarifesinin birinci gelir dilimine uygulanan oranın çarpılmasıyla bulunan tutarın, hesaplanan vergiden mahsup edilmesi suretiyle uygulanır. Mahsup edilecek kısmın fazla olması halinde iade yapılmaz.

İndirimin uygulamasında "çocuk" tabiri, mükellefle birlikte oturan veya mükellef tarafından bakılan (nafaka verilenler, evlat edinilenler ile ana veya babasını kaybetmiş torunlardan mükellefle birlikte oturanlar dâhil) 18 yaşını veya tahsilde olup 25 yaşını doldurmamış çocukları, "eş" tabiri ise, aralarında yasal evlilik bağı bulunan kişileri ifade eder.

İndirim tutarının tespitinde mükellefin, gelirin elde edildiği tarihteki medenî hali ve aile durumu esas alınır. İndirim, yukarıdaki oranlara göre hesaplanan tutarları aşmamak kaydıyla, ücret geliri elde eden aile fertlerinden her biri için ayrı ayrı, çocuklar için eşlerden yalnızca birisinin gelirin üzerine uygulanır. Boşananlar için indirim tutarının hesabında, nafakasını sağladıkları çocuk sayısı dikkate alınır.

Bakanlar Kurulu, indirim konusu yapılacak toplam tutarın asgarî ücretin yıllık brüt tutarını aşmaması şartıyla ikinci fıkrada belirtilen asgarî geçim indirimi oranlarını artırmaya veya kanunî oranına kadar indirmeye yetkilidir.

Asgarî geçim indiriminin uygulama dönemleri ve mahsup şekli ile diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir."

3. Uygulamanın Esasları

Asgari geçim indirimi uygulamasından ücretleri gerçek usulde vergilendirilen (net ücret sözleşmesi ile çalışanlar dahil) gerçek kişiler yararlanabilecektir.

⁽¹⁾ 04/04/2008 tarih ve 26483 sayılı Resmi Gazete de yayımlanmıştır.

Asgari geçim indirimi; ücretleri gerçek usulde vergilendirilen hizmet erbabının elde ettiği ücret gelirinden takvim yılı başında belirlenen 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgari ücretin yıllık brüt tutarına ;

- Mükellefin kendisi için % 50 'si
- Çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eşi için % 10'u
- Çocukların her biri için ayrı ayrı olmak üzere ilk iki çocuk için % 7,5'i
- Diğer çocuklar için % 5'i olmak üzere

ücretlinin şahsi ve medeni durumu dikkat alınarak hesaplanan indirim oranlarının uygulanması sonucu bulunacak matrahın, Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde yer alan Gelir Vergisi tarifesinin birinci gelir dilimine uygulanan oranla çarpılması sonucu bulunacak indirim tutarının 1/12'sinin aylık olarak hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilmesi yoluyla bulunacaktır.

- Asgari geçim indirimi tutarının ücretlinin aylık hesaplanan vergisinden fazla olması halinde fazlası dikkate alınmayacaktır.
- Asgari geçim indirimden, ücret gelirlerini yıllık beyanname ile bildirenlerde yararlanabilecektir.
- Aşağıda sayılanlar ise asgari geçim indirimi uygulamasından yararlanamazlar.
- Ücretleri diğer ücret kapsamında vergilendirilen hizmet erbabı
- Ücret dışında gelir vergisine tabi diğer gelir unsurlarını elde edenler
- Dar mükellefiyet kapsamında ücret geliri elde edenler

4. Uygulamanın Yürürlüğe Giriş Tarihi

Asgari geçim indirimi 2008 yılından itibaren elde edilecek ücret gelirlerine uygulanmak üzere 01/01/2008 tarihinden itibaren yürürlüğe girecektir.

5. Asgari Geçim İndirimi Tutarının Hesaplanması

Asgari geçim indirimi tutarı, ücretin elde edildiği takvim yılı başında geçerli olan ve sanayi kesiminde çalışan 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgarî ücretin yıllık brüt tutarına bu tebliğin 3 üncü bölümünde yer alan oranların uygulanması ile bulunan matraha gelir vergisi tarifesinin birinci gelir dilimine karşılık gelen oranıyla çarpımı sonucu bulunur. Bulunan yıllık tutar 12'ye bölünerek aylık indirim tutarı hesaplanır.

Asgari Geçim İndirimi Aylık Tutarı=

$$\frac{[(\text{Asgari Ücret Yıllık Brüt Tutarı} \times \text{Asgari Geçim İndirim Oranı}) \times \%15^{(*)}]}{12}$$

Bulunan tutar, ücretlinin Asgari geçim indiriminden bir yıl boyunca faydalanacağı net menfaattir.

Bu tutar her ücretli için asgarî ücret üzerinden hesaplanan yıllık vergi tutarını aşamayacak ve takvim yılı içinde asgari ücrette meydana gelen değişiklikler asgari geçim indirimi uygulamasında dikkate alınmayacaktır.

Ücretlinin faydalanacağı azami tutar, ücreti üzerinden hesaplanan gelir vergisi ile sınırlı olduğundan, mahsup edilecek kısmın fazla olması halinde ücretliye iade yapılmayacaktır.

(*) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin birinci gelir dilimine karşılık gelen oran % 15'dir.

Örnek 1^(**):

Çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eşi ile dört çocuğu bulunan asgari ücretlinin 2008 yılında yararlanabileceği asgari geçim indirimi tutarı aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır. (Ücretlinin Ocak/2008 Ayında Hesaplanan Gelir Vergisi 71,72 YTL dir.)

2008/Ocak ayında Asgari Ücretin Yıllık Brüt Tutarı (562,50 x 12)	: 6.750,00 YTL
Asgari Geçim İndirimi Oranı	: % 85
- Mükellefin kendisi için % 50	
- Mükellefin eşi için % 10	
- Mükellefin çocukları için % 25	
Asgari Geçim İndirimi Matrah (6.750,00 x % 85)	: 5.737,50 YTL
Asgari Geçim İndiriminin Yıllık Tutarı (5.737,50 x % 15)	: 860,62 YTL

Hesaplanan yıllık tutarın 1/12'si olan (860,62 / 12) 71,72 YTL, aylık olarak hesaplanan gelir vergisi tevkifatı tutarından mahsup edilecektir.

Bu ücretlinin asgari geçim indirimi mahsup işlemi aşağıdaki şekilde gerçekleştirilecektir.

- 2008 yılı Ocak Ayı Brüt Ücreti	: 562,50 YTL
- 2008 yılı Ocak Ayı Tevkifat Matrahı	: 478,13 YTL
- 2008 yılı Ocak Ayı Ücretinden Hesaplanan Gelir Vergisi	: 71,72 YTL
- 2008 yılı Ocak Ayı Mahsup Edilecek Asgari Geçim İndirimi Tutarı :	: 71,72 YTL
- 2008 yılı Ocak Ayı Ödenecek Gelir Vergisi	: 0 YTL'dir

Buna göre, işveren mahsup edilen asgari geçim indirimi tutarı kadar 71,72 YTL ücretliye daha fazla ödeme yapacaktır. Diğer bir ifadeyle ücretlinin net eline geçen tutar 403,03 YTL iken 474,75 YTL olmaktadır.

Örnek 2:

Eşi çalışan ve iki çocuğu olan asgari ücretlinin 2008 yılı asgari geçim indirimi tutarı şu şekilde hesaplanacaktır.

2008 Ocak Ayı Asgari Ücretin Yıllık Brüt Tutarı (562,50 x 12)	: 6.750,00 YTL
Mükellefin Asgari Geçim İndirimi Oranı	: % 65
- Mükellefin kendisi için % 50	
- Mükellefin çocukları için % 15	
Asgari Geçim İndirimi Matrah (6.750,00 x % 65)	: 4.387,50 YTL
Asgari Geçim İndiriminin Yıllık Tutarı (4.387,50 x % 15)	: 658,13 YTL'dir.

Hesaplanan yıllık tutarın 1/12'si olan (658,13 / 12) 54,84 YTL, aylık olarak hesaplanan gelir vergisi tevkifatı tutarından mahsup edilecektir.

Bu ücretlinin asgari geçim indirimi mahsup işlemi aşağıdaki şekilde gerçekleştirilecektir.

(**) Tebliğde yer alan örneklerde 2008 takvim yılı için asgarî ücret tutarı tebliğin yayımı tarihinde belirlenmediğinden, 2007 yılı takvim yılı başında belirlenen asgarî ücret tutarı olan 562,50-YTL dikkate alınmıştır. 2008 takvim yılı içinde ise, yılbaşında geçerli olacak yeni brüt asgarî ücret tutarı dikkate alınacaktır.

Ayrıca, ücretin net tutarı tespit edilirken SSK. primleri ile damga vergisi dikkate alınmıştır.

- 2008 yılı Ocak Ayı Brüt Ücreti	: 562,50 YTL
- 2008 yılı Ocak Ayı Tevkifat Matrahı	: 478,13 YTL
- 2008 yılı Ocak Ayı Ücretinden Hesaplanan Gelir Vergisi	: 71,72 YTL
- 2008 yılı Ocak Ayı Mahsup Edilecek Asgari Geçim İndirimi Tutarı :	: 54,84 YTL
- 2008 yılı Ocak Ayı Ödenecek Gelir Vergisi	: 16,88 YTL'dir.

Buna göre, işveren mahsup edilen asgari geçim indirimi tutarı kadar 54,84 YTL ücretliye daha fazla ödeme yapacaktır. Diğer bir ifadeyle ücretlinin net eline geçen tutar 403,03 YTL iken 457,87 YTL olmaktadır.

Örnek 3:

Bekar olan ve üçüncü derece (aylık 140 YTL^(***)) sakatlık indiriminden faydalanmakta olan bir ücretlinin 2008 yılı asgari geçim indirimi tutarı şu şekilde hesaplanacaktır.

2008 Ocak Ayı Asgari Ücretin Yıllık Brüt Tutarı (562,50 x 12)	: 6.750,00 YTL
Mükellefin Asgari Geçim İndirimi Oranı	: % 50
- Mükellefin kendisi için % 50	
Asgari Geçim İndirimi Matrah (6.750,00 x % 50)	: 3.375,00 YTL
Asgari Geçim İndiriminin Yıllık Tutarı (3.375,00 x % 15)	: 506,25 YTL'dir

- 2008 yılı Ocak Ayı Brüt Ücreti	: 562,50 YTL
- 2008 yılı Ocak Ayı Tevkifat Matrahı	: 478,13 YTL
- Üçüncü Derece Sakatlık İndirimi	: 140,00 YTL
- Sakatlık İndirimi Düşüldükten Sonra Kalan Tevkifat Matrahı	: 338,13 YTL
- 2008 yılı Ocak Ayı Ücretinden Hesaplanan Gelir Vergisi	: 50,72 YTL
- 2008 yılı Ocak Ayı Mahsup Edilecek Asgari Geçim İndirimi Tutarı :	: 42,19 YTL
- 2008 yılı Ocak Ayı Ödenecek Gelir Vergisi	: 8,53 YTL'dir

Bu ücretlinin gelir vergisi matrahı hesaplanırken sakatlık indirimi de mahsup edilecektir. Sakatlık indiriminin mahsubundan sonra kalan gelir vergisi matrahı üzerinden hesaplanan gelir vergisi tutarından, yıllık asgari geçim indirimi tutarının 1/12'si olan (506,25/12) 42,19 YTL'si mahsup edilecektir.

Buna göre, işveren mahsup edilen asgari geçim indirimi tutarı kadar 42,19 YTL ücretliye daha fazla ödeme yapacaktır. Diğer bir ifadeyle ücretlinin net eline geçen tutar sakatlık indirimi tutarı ile birlikte 424,03 YTL iken 466,22 YTL olmaktadır.

Örnek 4:

Eşi çalışan ve bir çocuğu bulunan asgari ücretlinin 2008 Ocak ayında 15 günlük süre çalışması halinde, asgari geçim indirimi tutarı şu şekilde hesaplanacaktır.

2008 Ocak Ayı Asgari Ücretin Yıllık Brüt Tutarı (562,50 x 12)	: 6.750,00 YTL
Mükellefin Asgari Geçim İndirimi Oranı	: % 57,5
- Mükellefin kendisi için % 50	
- Mükellefin çocukları için % 7,5	
Asgari Geçim İndirimi Matrah (6.750,00 x % 57,5)	: 3.881,25 YTL

(***) 2008 yılı için belirlenen sakatlık indirimi tutarları tebliğin yayımı tarihinde belirlenmediğinden 2007 yılı sakatlık indirimi tutarları dikkate alınmıştır."

Asgari Geçim İndiriminin Yıllık Tutarı (3.881,25 x % 15)	: 582,19 YTL'dir
- 2008 yılı Ocak Ayı Brüt Ücreti	: 281,25 YTL
- 2008 yılı Ocak Ayı Tevkifat Matrahı	: 239,07 YTL
- 2008 yılı Ocak Ayı Ücretinden Hesaplanan Gelir Vergisi	: 35,86 YTL
- 2008 yılı Ocak Ayı Mahsup Edilecek Asgari Geçim İndirimi Tutarı :	: 48,52 YTL
- 2008 yılı Ocak Ayı Ödenecek Gelir Vergisi	: 0,00 YTL'dir

Gelirin kısmî döneme ait olması halinde, ay kesirleri tam ay sayılmak suretiyle bu süreye isabet eden indirim tutarları esas alınacağından hesaplanan yıllık tutarın 1/12'si olan (582,19 / 12) 48,52 YTL'si Ocak ayına ait gelir vergisi tutarından (35,86 YTL) mahsup edilecektir.

Asgari geçim indirimi tutarı, hesaplanan gelir vergisi tutarından fazla olamayacağından bu ücretli asgari geçim indiriminden 48,52 YTL yerine gelir vergisi tutarı olan 35,86 YTL kadar yararlanacak olup mahsup edilecek kısmın fazla olması nedeniyle iade yapılmayacaktır.

Buna göre, işveren mahsup edilen asgari geçim indirimi tutarı kadar 35,86 YTL ücretliye daha fazla ödeme yapacaktır. Diğer bir ifadeyle ücretlinin net eline geçen tutar 201,52 YTL iken 237,38 YTL olmaktadır.

Örnek 5:

Eşi çalışmayan ve çocuğu bulunmayan 850 YTL brüt maaşla çalışmakta olan ücretlinin 2008 yılı asgari geçim indirimi tutarı şu şekilde hesaplanacaktır.

2008 Ocak Ayı Asgari Ücretin Yıllık Brüt Tutarı (562,50 x 12)	: 6.750,00 YTL
Mükellefin Asgari Geçim İndirimi Oranı	: % 60
- Mükellefin kendisi için % 50	
- Mükellefin eşi için % 10	
Asgari Geçim İndirimi Matrah (6.750,00 x % 60)	: 4.050,00 YTL
Asgari Geçim İndiriminin Yıllık Tutarı (4.050 x % 15)	: 607,50 YTL'dir
- 2008 yılı Ocak Ayı Brüt Ücreti	: 850,00 YTL
- 2008 yılı Ocak Ayı Tevkifat Matrahı	: 722,50 YTL
- 2008 yılı Ocak Ayı Ücretinden Hesaplanan Gelir Vergisi	: 108,38 YTL
- 2008 yılı Ocak Ayı Mahsup Edilecek Asgari Geçim İndirimi Tutarı :	: 50,63 YTL
- 2008 yılı Ocak Ayı Ödenecek Gelir Vergisi	: 57,75 YTL'dir

Buna göre, işveren mahsup edilen asgari geçim indirimi tutarı kadar 50,63 YTL ücretliye daha fazla ödeme yapacaktır. Diğer bir ifadeyle ücretlinin net eline geçen tutar 609,02 YTL iken 659,65 YTL olmaktadır.

6. Medeni Durumun ve Eşin Gelirinin Olmadığının Tespiti,

Eşinin çalışmadığı ve herhangi bir gelirin olmadığına dair ücretlinin beyanı (aksi tespit edilmediği sürece) yeterli bulunacaktır.

Öteden beri çalışan ücretlilerin medeni durumları ve çocuk sayıları hakkında işverenlerinde mevcut bilgiler esas alınacaktır. Ancak, ücretliler bu durumlarında her hangi bir değişiklik olmuş olması halinde (evlenme, boşanma, ölüm, doğum vb.) değişiklikleri işverene bir ay içerisinde "Aile Durumu Bildirimi" (EK:1) ile bildirmek zorundadır. Asgari geçim indirimi oranını etkileyen medeni durumu veya çocuk sayısında meydana gelen değişiklikler, değişikliğin işverene bildirildiği tarih itibarıyla uygulanacaktır.

Örnek 6:

Eşi Çalışan ve bir çocuğu bulunan ücretli aylık 48,52 YTL asgari geçim indiriminden yararlanmaktadır. 05 Nisan tarihinde bir çocuğu dünyaya geldiğini işverene bildiren bu ücretlinin 2008 yılı Nisan ayı ve takip eden aylara ilişkin asgari geçim indirimi şu şekilde hesaplanacaktır.

2008 Ocak Ayı Asgari Ücretin Yıllık Brüt Tutarı (562,50 x 12)	: 6.750,00 YTL
Mükellefin Asgari Geçim İndirimi Oranı	: % 65
- Mükellefin kendisi için % 50	
- Mükellefin çocukları için % 15	
Asgari Geçim İndirimi Matrah (6.750,00 x % 65)	: 4.387,50 YTL
Asgari Geçim İndiriminin Yıllık Tutarı (4.387,50 x % 15)	: 658,13 YTL'dir.

Hesaplanan yıllık tutarın 1/12'si olan 48,52 YTL, ilk 3 ay için aylık olarak hesaplanan gelir vergisi tevkifatı tutarından mahsup edilirken, doğum nedeniyle yeni indirim tutarı olan aylık 54,84 YTL kalan 9 ay için aylık olarak hesaplanan gelir vergisi tevkifatı tutarından mahsup edilecektir.

7. Muhtasar Beyanname Veren İşverenlerce Yapılacak İşlemler

İşverenler, kendilerinde mevcut medeni durum ve çocuk sayısı ile ilgili bilgiler doğrultusunda yukarıda açıklanan esaslar çerçevesinde, her yıl Ocak ayı itibarıyla örneği ekli "Asgari Geçim İndirimine Ait Bordro"yu (Ek:2) düzenleyeceklerdir. Her bir ücretlinin yararlanacağı asgari geçim indirimi ayrı ayrı hesaplanarak bordroda gösterilecektir. Yıl içerisinde meydana gelen değişiklikler için ayrı bir bordro düzenlenecektir. Bordro işveren nezdinde muhafaza edilecek olup, istendiği takdirde yetkililere ibraz edilecektir.

İşverenler, Ocak ayında düzenleyecekleri asgari geçim indirimine ait bordroda her aya ilişkin ücretliler için hesaplayacakları asgari geçim indirimi tutarını göstereceklerdir. Mevcut bilgilere göre hesaplanan yıllık asgari geçim indirimi tutarının her aya isabet eden kısmı ücret üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilecek ve ücretlilere ücretiyle birlikte peşin olarak ödenecek, ödenen bu tutar da ilgili ayın muhtasar beyannamesinde ödenecek gelir vergisinden mahsup edilecektir. Mahsup edilecek tutar, ücret ödemesinin yapıldığı dönemde, ücret bordrosunda açılan "Asgari Geçim İndirimi" satırında gösterilecek, net tutara yansıtılacaktır. Hesaplanan asgari geçim indirimine ilişkin tutarlar işveren tarafından ilgili aya ilişkin verilecek muhtasar beyannamede tevkif suretiyle kesilen vergiler toplamından mahsup edilecek kalan tevkifat tutarı ödenecektir.

Mahsup edilecek asgari geçim indirimi, ücretlinin o aydaki ücretinden kesilen gelir vergisinden fazla olamayacaktır. Aşması halinde ise aşan kısım için asgari geçim indirimi uygulaması yapılmayacaktır.

Muhtasar beyannamede asgari geçim indirimi tutarının mahsup edilebilmesi için söz konusu tutarın mutlak suretle ücretlilere ödenmiş olması gerekmektedir. Ücretlilere ödenmeyen tutarların mahsup edilmesi halinde bu tutar işverenlerce muhtasar beyanname üzerinden eksik beyan edilmiş ve ödenmemiş gelir vergisi olarak addolunacaktır.

Üç aylık dönemlerde muhtasar beyanname veren işverenler, Ocak ayından itibaren asgari geçim indirimi tutarını her ay ücret ödemesi sırasında ücretliye peşin olarak ödeyeceklerdir. Asgari geçim indirimi tutarları, Ocak-Şubat-Mart aylarına ilişkin Nisan ayında verilecek muhtasar beyannamede mahsup konusu yapılacaktır. Muhtasar beyannamede tevkif yoluyla kesilen vergiler toplamı üzerinden asgari geçim indirimi tutarı mahsup edilecektir.

8. Muhtasar Beyanname Vermek Zorunda Olmayan İşverenlerce Yapılacak İşlemler

Genel bütçeye dahil olan daireler, yaptıkları gelir vergisi tevkifatı için Gelir Vergisi Kanununun 100 üncü maddesine göre muhtasar beyanname vermemektedir. Bu daireler, hak kazanılan asgari geçim indirimi tutarını, çalışanlarına ödeyecekleri ücretler üzerinden tevkif edecekleri vergiden mahsup edeceklerdir. Dolayısıyla ücretlilere, mahsup edilen vergi tutarı kadar ödeme yapılmış olacaktır. Asgari

geçim indirimi tutarları, Ek 2'de yer alan "Asgari Geçim İndirimine Ait Bordro" düzenlenerek hesap edilecektir.

9. Yıllık Beyanname Veren Ücretlilerde Asgari Geçim İndirimi Uygulaması

9.1. Tevkifata Tabi Olmaması Nedeniyle Ücret Geliri İçin Yıllık Beyanname Verilmesi

Gelir Vergisi Kanununun 95 inci maddesi gereği ücretlerinden vergi tevkif usulü cari olmayan ve bu nedenle ücretlerini yıllık beyanname ile beyan etmek zorunda olan ücretlilerde asgari geçim indirimi, yıllık beyannameye hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilmek suretiyle gerçekleştirilecektir.

Asgari geçim indiriminden faydalanmak isteyen ücretli; "Aile Durumu Bildirimi"ni doldurarak yıllık beyannameye ekleyecektir.

Öte yandan, tevkifata tabi olmayan ücretlerini yıllık beyanname ile beyan etmek zorunda olan ücretliler bu beyannameye diğer gelir unsurlarını da dahil etmeleri halinde asgari geçim indirimi, yıllık beyannameye beyan edilen ücret gelirlerine isabet eden vergiden mahsup edilecektir.

Örnek 7:

Yabancı ülke konsolosluğunda çalışan ve ücret istisnasından yararlanmayan Türk uyruklu bir hizmet erbabı yıllık 30.000 YTL ücret geliri elde etmektedir. Bu mükellef aynı zamanda 20.000 YTL işyeri kira geliri elde etmiştir. Hizmet erbabının eşi çalışmamakta olup bir çocuğu bulunmaktadır.

Bu gelirleri için vereceği yıllık beyannameye asgari geçim indirimi aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

2008/Ocak ayında Asgari Ücretin Yıllık Brüt Tutarı (562,50 x 12)	: 6.750,00 YTL
Asgari Geçim İndirimi Oranı	: % 67,5
- Mükellefin kendisi için % 50	
- Mükellefin eşi için % 10	
- Mükellefin çocukları için % 7,5	
Asgari Geçim İndirimi Matrah (6.750,00 x % 67,5)	: 4.556,25 YTL
Asgari Geçim İndiriminin Yıllık Tutarı (4.556,25 YTL x % 15)	: 683,44 YTL'dir.

Ücret geliri ve işyeri kira geliri nedeniyle verilen yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisi tutarı (Ücret matrahı: 25.500 YTL + GMSİ Matrahı: 15.000 YTL = 40.500 YTL) 9.230,00 YTL'dir. Yıllık beyannameye hesaplanan vergi toplamından ücret gelirine isabet eden vergi miktarı olan 5.811,50 YTL'den asgari geçim indirimi tutarı olan 683,44 YTL beyanname üzerinden mahsup edilecektir. Böylece yıllık beyanname ile bildirilen ücret gelirine isabet eden vergiden, asgari geçim indirimi tutarı mahsup edilerek indirim tutarı ücretliye yansıtılacaktır.

Diğer taraftan, ücret gelirine isabet eden vergi miktarı, asgari geçim indirimi tutarından az olması halinde sadece ücret gelirine isabet eden vergi kadar kısım mahsup edilecek olup aşan kısım diğer gelirlere isabet eden vergiden mahsup edilmeyecektir.

9.2. Birden Fazla İşverenden Ücret Alınması Dolayısıyla Ücret Gelirinin Yıllık beyanname ile Beyan Edilmesi

Asgari geçim indirimi uygulaması işverenler aracılığıyla gerçekleştirileceğinden tevkifata tabi ücretlerini yıllık beyanname ile beyan eden ücretliler yıllık beyannamelelerinde indirim uygulamasına ilişkin olarak herhangi bir bildirimde bulunmayacaklardır.

Ücretlerinden vergi tevkifatı yapılan ve işverenler aracılığı ile yıl içinde asgari geçim indiriminden yararlanan mükelleflerin, tevkifata tabi ücret gelirlerini yıllık beyannameye dahil etmeleri halinde, beyan edilen gelir üzerinden hesaplanan vergiden, yıl içinde kendisine ödenen ücret üzerinden kesilen gelir vergisinin asgari geçim indirimi mahsup edilmeden önceki tutarı mahsup edilecektir.

Böylelikle kaynakta vergileme sırasında ücretliye ödenmiş olan asgari geçim indirimi tutarlarının, yıllık beyanname üzerinden yapılan vergileme sonucunda da ücretlide kalması sağlanmış olacaktır.

Örnek 8:

Eşi çalışan ve üç çocuğu olan ücretli birinci işverenden 2007 yılında 24.000 YTL ikinci işverenden ise 21.000 YTL ücret geliri elde etmiştir. Ücretlerin tamamı tevkif yoluyla vergilendirilmiş bulunmaktadır.

Birden sonraki işverenden alınan ücret (21.000 YTL), 2007 yılı için geçerli olan 19.000 YTL'lik beyan sınırını aştığı için 45.000 YTL'lik ücret gelirinin tamamı beyan edilecektir.

2008/Ocak ayında Asgari Ücretin Yıllık Brüt Tutarı (562,50 x 12)	: 6.750,00 YTL
Asgari Geçim İndirimi Oranı	: % 70
- Mükellefin kendisi için % 50	
- Mükellefin çocukları için % 20	
Asgari Geçim İndirimi Matrah (6.750,00 x % 70)	: 4.725,00 YTL
Asgari Geçim İndiriminin Yıllık Tutarı (4.725,00 YTL x % 15)	: 708,75 YTL

Asgari geçim indirimi tutarı, ücretlinin yıl içinde net ücreti hesaplanırken tevkif edilecek vergi tutarından mahsup edilmek suretiyle mükellefe yansıtılmıştır.

Yıllık gelir vergisi beyanname verilmesi nedeniyle beyanname üzerinden hesaplanan 8.622,50 YTL'lik ödenecek gelir vergisinden, asgari geçim indirimi mahsup edilmeden önceki vergi tevkifatı tutarları toplamı olan (3.803,00 + 3.195,03=) 6.998,00 YTL beyanname üzerinden mahsup edilecektir. Böylece mükellef 1.624,50 YTL Gelir Vergisi ödeyecektir.

10. Asgari Geçim İndirimi Uygulamasına İlişkin Diğer Hususlar

10.1. Birden Fazla İşverenden Ücret Alan Ücretlilerde Asgari Geçim İndirimi Uygulaması

Aynı zamanda birden fazla işverenden ücret alınması halinde, asgari geçim indirimi uygulaması, en yüksek ücretin elde edildiği işveren tarafından gerçekleştirilecektir.

Ücretli medeni durumu ve çocuk sayısı hakkında bildirimini, en yüksek ücret geliri elde ettiği işverene vererek, uygulamanın ilgili işverence yerine getirilmesini sağlayacaktır. Ücretlinin aynı anda birden fazla işverenden dolayı asgari geçim indiriminde faydalandığının tespiti halinde oluşan vergi ziyayı, ücretliden cezalı olarak tahsil edilecektir.

10.2. Ödenmesi Gereken Gelir Vergisinin Eksik Hesaplanması Halinde Uygulanacak Cezai Müeyyideler

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 341 inci maddesinde aşağıdaki hükme yer verilmiştir.

"Vergi ziyayı, mükellefin veya sorumlunun vergilendirme ile ilgili ödevlerini zamanında yerine getirmemesi veya eksik yerine getirmesi yüzünden verginin zamanında tahakkuk ettirilmemesini veya eksik tahakkuk ettirilmesini ifade eder.

Şahsi, medeni haller veya aile durumu hakkında gerçeğe aykırı beyanlar ile veya sair suretlerle verginin noksan tahakkuk ettirilmesine veya haksız yere geri verilmesine sebebiyet vermek de vergi ziyayı hükmündedir.

Yukarıdaki fıkralarda yazılı hallerde verginin sonradan tahakkuk ettirilmesi veya tamamlanması veyahut haksız iadenin geri alınması ceza uygulanmasına mani teşkil etmez."

İşverenler tarafından hizmet erbabının ücret gelirlerinden kesilen gelir vergisinden mahsup edilen asgari geçim indirimi, o ayki ücretiyle birlikte ücretliye nakden ödenmesi gerekir. Aksi takdirde, ücretliye nakden ödenmeyen asgari geçim indirimi, işverenler tarafından haksız yere yapılan bir mahsup işlemi niteliği taşıyacak ve tevkif suretiyle kesilen verginin bu tutar kadar olan kısmı, muhtasar beyanname ile eksik beyan edilmiş olacaktır.

Bu nedenle, yukarıda belirtilen şekilde ücretliye nakden ödenmeyen vergi indirimi o ayda eksik beyan edilmiş vergi tevkifatı olarak kabul edilerek, bu vergiler için de işverenler hakkında cezalı tarhiyat yapılacaktır.

Tebliğ olunur.

Ekler

1: Aile Durumu Bildirimi

2: Asgari Geçim İndirimine Ait Bordro